TOVERI

Lännen suomalaisen työväen äänenkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Oregon, joka päivä paitsi sunnuntaina.

TOIMITUSKUNTA:
W. N. REIVO LAURI MOILANEN
ADOLPH SALMI A. B. MÄKELÄ
SULO SYVÄNEN

TOVERI
(THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western states. The only Finnish daily in the West. Published daily, except Sunday, at Astoria, Ore., by the Western Workmen's Publishing Society.

Ilmotushinta 40c palstatuumalta. Kuolemanilmotukset $1.50 kerta ja muistovärsyilla $2.00 kerta. Kihlaus-, syntymä- ja avioliitto-ilmotukset 50c kerta, halutaantieto- ja nimenmuutto-ilmotukset 25c kerta, naimailmotukset $1.50 kerta, avioero-ilmotukset $1.00 kerta. Seisovat ilmotukset sopimuksen mukaan. Satunnaisista ilmotuksista tulee rahan seurata mukana. Englanninkielestä suomennetaan vapaasti.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the postoffice at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

TILAUSHINNAT
Yhdysvalloissa ja Canadassa:
Yksi vuosikerta..$4.00 6 kuukautta..$2.25
3 kuukautta.....$1.55 1 kuukausi... .50
Suomeen ja muualle ulkomaille:
Yksi vuosikerta..$6.50 6 kuukautta..$3.50

SUBSCRIPTION RATES:
In the United States and Canada
One year.....$4.00 Six months.....$2.25
Three months..$1.55 One month..... .50
Advertising rates in effect July 1, 1912, 40 cents per inch. Special discount is allowed for larger and continuous advertisements.
TOVERI, BOX 99, ASTORIA, ORE.
AUG. NIKULA, Manager.

Huoneusto sijaitsee 10:nnen ja Duane katujen kulmassa. Telefooni: konttori 365, toimitus 832.

Se on kannatettava suunnitelma

Washingtonin valtion puolue-virasto ottaa paraikaa selville jäsenistön mielipidettä kysymyksessä: asetetaanko kahdeksan tunnin työpäivä äänestykselle tulevissa vaaleissa, ja millä tavalla kullakin paikkakunnalla hankittaisi kannatusta sellaiselle hommalle?

Suunnitelman hyödyllisyys tarvinnee tuskin pitkiä selityksiä. Jokainen työläinen Washingtonin valtiossa, samoin kuin muissakin länsivaltioissa tietää nyt kokemuksestaan, että kahdeksan tunnin työpäivän saavuttaminen muuta kuin lainlaadinnallista tietä on melkein mahdoton; ainakin siinä määrässä uhrauksia kysyvä, että nykyisissä oloissa ei sitä voida saavuttaa.

Äskeinen lakko osottaa, että silloin kun työläisten lakko alkaa käydä tehokkaaksi, astuu valtiomahti kuularuiskuineen väliin ja särkee lakon. Jos tulevissa vaaleissa uhrattaisi sama määrä varoja kasvatustyöhön kuin viime lakossa meneteltiin, niin aivan varmaan tulisi kahdeksan tunnin työpäivälaki äänestyksellä hyväksytyksi. Ja kun väestön tietoisuus yhteiskunnallisista suhteista samalla avartuisi, niin ylioikeuskaan ei uskaltaisi julistaa sitä perustuslain vastaiseksi.

Jokaisessa osastossa olisi välttämättä asetuttava suunnitelmaa kannattamaan ja keräämään varoja sen läpitse ajamiseksi. Sille ei ole vaikea saada työläisten kannatusta, niin suuri tarpeelliseksi tunnustaa jokainen nyt kahdeksan tunnin työpäivälain.

Lakkotaistelun päätyttyä

Työtaistelun päätyttyä aletaan tavallisesti katsella sen käytännöllisten saavutusten merkitystä ja niiden perusteella arvostella taistelun tuloksia. Vasta niiden tultua näkyviin voidaan täysin arvioida saavutukset. Mutta eräs seikka olisi kuitenkin pidettävä mielessä, koska se osaltaan vaikuttaa tuloksiin samalla tavalla kuin käyty taistelukin: se on töihin palattua union toimesta käytävä taistelu.

Se, joka luulee isäntien täyttävän union kanssa tekemänsä sopimukset ilman mitään jatkuvaa pakkoa union puolelta, erehtyy laskuissaan. Jos siten olisi laita, niin isännistöllä ei olisikaan mitään syytä sitte koskaan kieltäytyä työläistensä vaatimuksista. **Lupauksia täytetään juuri siinä määrässä kuin unio kykenee pakottamaan ne täytettäväksi;** jos unio nukahtaa, s. o. jos työläisten taistelutarmo herpaantuu, niin saavutukset supistuvat varsin vähiin.

Tämän takia on välttämätön, että uniota ei päästetä rappeutumaan nyt kun sille on saatu tunnustus. Siihen on värvättävä nyt joukkoja niin paljon kuin voidaan. Jokainen työssä oleva mies on saatava yhtymään ja ottamaan osaa sen kokouksiin. Ja kokouksissa on keskusteltava työväestölle tärkeistä kysymyksistä, kuten kasvatustyöstä, järjestön lujittamisesta, sopimuksen noudattamisen valvomisesta jne. Ja kaikkina aikona on järjestön oltava taistelukunnossa, sillä vain sen tietäen tottelevat isännät omia lupauksiaan.

Isännistö puolestaan tekee kaikkensa rappeuttaakseen union, tietäen siten ajavansa etujaan. Se koettaa vaikuttaa luottamushenkilöihin, saada aikaan kilpailua työläisten keskuudessa kehasemalla joitakin ja asettelemalla heitä toisten yläpuolelle. Ja jos työläiset antavat sellaisen vaikuttaa itseensä ja lamaannuttaa taistelutarmoaan, niin pian ollaan taas siinä, että jokainen on pakotettu taistelemaan itsekseen ja antautumaan täydellisesti isäntien armoille.

Niidenkin velvollisuus, jotka lakon aikana taistelivat uniota vastaan, joko olemalla itse työssä, tai union jäseninä värväämällä rikkureita, kuten selitetään tapahtuneen esim. Astorian laivatyöläisten lakossa, tulisi nyt antautua toisten työläisten kanssa yhteiseen rintamaan, jos siihen vain huolitaan. Jos lakkolaiset katselevat karsain silmin rikkureita, niin syy on rikkureissa. Ne olivat täydellisen voiton tiellä; ilman niitä olisi täkäläinenkin lakko voitettu jo paljon ennen. Lakkolaisilla on oikeus määrätä suhtautumisensa rikkureihin ja pettureihin, mutta tavallisesti ne menettelevät kuin valistuneet työläiset: koettavat ohjata erehtyneet veljensä oikealle tielle, milloin kysymyksessä on vain erehdys.

Jos nyt käydään järjestön vahvistamiseen, tietoisena siitä, että taistelussa on saatu aikaan vain välirauha, niin seuraava voitto on oleva paljon pikaisempi ja merkityksellisempi.

Eräs etujen ristiriita ja sen ratkaisu

Sosialistit eivät koskaan ole erehtyneet sen tosiasian suhteen, että jonkun maan kapitalistiluokalla on edustettavina sangen erilaisia ja vastakkaisiakin etuja. Ovatpa saman teollisuusalan eri ryhmät usein joutuneet käymään mitä katkerinta etutaistelua toisiaan vastaan. Niinpä on esim. kutomoteollisuudessa idän (Uuden Englannin valtioitten) ja etelän välinen ristiriita melkein historiallinen, ja vaikka tämä etujen vastakkaisuus ei tätä nykyä enää ole niin räikeä kuin pari vuosikymmentä takaperin, ei se vielä likikään ole hävinnyt Yhdysvaltain kutomoteollisuudesta.

Samanlainen kilpailevain etujen ristiriitaisuudesta johtuva ottelu kahden samalle teollisuusalalle kuuluvan maantieteellisen ryhmän välillä on parast'aikaa syntymässä tämän maan puuteollisuudessä. Luoteisvaltioitten metsä- ja sahatöissä työskentelevän köyhälistön keskuudessa kahtena viime vuotena menestyksellisesti suoritettu järjestämistyö on muodostanut näistä kulkurielantoon tuomituista miehistä itsetietoisia työläisiä. Pari vuotta sitten lännen puutavarateollisuudessa vielä yleinen kahden- ja neljäntoistatuntinen työpäivä on muuttunut korkeintaan kymmentuntiseksi, paikoin yhdeksän-, jopa kahdeksankin-tuntiseksi. Mutta, kuten onneksi tämän asian luontoon kuuluu, edistyy tuo ennen mitä alimmalla portaalla olleen metsäköyhälistön eteenpäinpyrkimys nopeasti: hajanaisia taisteluita kahdeksantuntisen työpäivän saavuttamiseksi alkaa olla loppumattomasti. Siinä näiden lännen rajujen lakkojen suuri merkitys, jota idässä tuskin täysin ymmärrettänee.

Suurkapitalistiseksi kehittynyt lännen puutavarateollisuus kuitenkin tarvitsee lepoa ja rauhaa, voidakseen pistellä taskuunsa nyt enemmän kuin koskaan odotettavissa olevia suunnattomia voittoja. Niinpä ei olekaan ihme, että erityisemmän taantumukselliseksi tunnettu Washingtonin senaattori Wesley Jones muutamia päiviä ennen ylimääräisen kongressi-istunnon loppua teki lakiehdotuksen kahdeksantuntisen työpäivän säätämisestä koko puutavarateollisuudelle. Tuossa ehdotuksessa vaaditaan, lapsityötä koskevan lain mallin mukaan, ei enempää eikä vähempää kuin että "kaikki puutavaratuotteet — metsässä seisovista rungoista hienoimpaan puuteokseen asti — ovat estettävät valtiosta toiseen pääsemästä, elleivät ne ole kaadetut, sahatut, valmistetut tai korjatut kahdeksantuntisella työllä."

Senaattori Jonesin toiminnan määrääjät puutavaraparoonit tarkottavat tällä tavoin saada kaksi kärpästä yhdellä lyönnillä: poistaa lännen työväen keskuudessa vallitseva "levottomuus" — joka heille kylläkään ei ikinä tule onnistumaan — sekä sulkea markkinoilta kilpailemasta etelän puutavaratuontanto, jossa käytetään halvempaa ja vaatimattomampaa neekerityötä. Selväähän on, että etelän kilpailu käypi kuukausi kuukaudelta sitä vaarallisemmaksi lännen puutavaraporhoille, kuta suurempia myönnytyksiä heidät pakotetaan tekemään työläisilleen.

"Kahdeksan tunnin päivä," lausui senaattori Jones, "ei ole ainoastaan tälle suurelle teollisuudelle toivottava, vaan se on — ja sepä se on paljoa tärkeämpää — suorastaan välttämätön. Se tulee, tahdoimmepa sitä taikka emme." — Tietysti "me" hänen kielellään tarkottaa teollisuudenharjottajia ja kapitalisteja, joiden kanssa senaatissa istuva herrasväki tuntee olevansa yhtä. Ja "me" on tällä kertaa osottanut omaavansa melko hyvän hajuaistin.

Mielenkiintoisinta tässä pienessä välinäytöksessä kuitenkin on, että Jonesin lakiehdotusta kannattavat pohjosvaltioitten sekä järjestyneet työnteettäjät että järjestyneet työntekijät, mutta sitä vastaan taistelevat etelän työnteettäjät ja järjestymätön työväki. Posjosvaltioiden suurkapitaali tulee tässäkin kapitalistietujen repeämässä osottautumaan voimakkaammaksi, siis pääsemään voitolle. Siitä kuitenkin koituu itse työväestölle varsin vähän hyötyä.

Jos pohjosvaltioitten työväki haluaa vakavasti ja perusteellisesti parantaa työ- ja elantosuhteitaan, on sen saatava etelän työväenluokka järjestetyksi suuriin taisteluhaluisiin teollisuusjärjestöihin, jotka ovat valmiit asettumaan sen kanssa yhteiseen rintamaan. Kuta pikemmin ja tehokkaammin tähän järjestämistyöhön ryhdytään, sitä parempi Amerikan köyhälistölle.

Kansallisrikkaus ja velkaantuminen

Kansallisrikkaudeksi nimitetty varallisuus kohoaa nykyisin ajatusta jähmetyttäväksi. Sitä osottavat numerot suurenevat vuosi vuodelta, ja niin omituiselta kuin se tuntuukin, ovat kohonneet suunnattomasti viimeisten kolmen vuoden ajalla, vuosina joina on hävitetty ja kulutettu enemmän varallisuutta kuin milloinkaan ennen saman ajan kuluessa. Sanomalehdet, tilastotieteilijät ja oletetut taloustieteilijät kerskuvat aikakautemme varallisuudesta, puhuen kuolassasuin sen mehukkaasti houkuttelevista summista. Ei enää puhuta miljoonista; sellaisten summien mainitsemista ei enää pidetä hyväntapaisuutena. Nykyisin tarvitaan biljoonamääritelmä ilmaisemaan kansalliseen rosvoperheesen kuuluvan kolmannen luokan kansakunnan varallisuuttakin.

Ja mitä käsittää tämä varallisuus? Missä suhteessa on mailma varallisempi nykyisin kuin tuhannen vuotta takaperin? Onko se jota me tavallisesti kutsumme varallisuudeksi, todellisuudessa sitä vai näyttääkö se siltä vain ulospäin? Onko se todellisuudessa vain petollisuutta ja kirous ihmiskunnan hyödylliselle osalle, varallisuuden todellisille luojille, samalla kun se on yhteiskunnallisesti hyödyttömille, taantumuksen kannattajille ja loiseläjille todellinen pelastuksen taivas? Sen tulemme näkemään.

* * *

Suurbritannian kansallisrikkaus on äskettäin arvioitu 80,000,000,000 dollariksi, ja siitä on vedetty se lohdutava johtopäätös että kun sen kansallisvelka on ainoastaan 463 dollaria asukasta kohtaan, eli kaikkiaan noin 20,000,000,000 dollaria, on Suurbritannian rahallinen tilanne erittäin hyvä. Tosiasia kuitenkin on, että kaikki laskelmat kansallisrikkaudesta perustuvat sille mitä kunkin kansakunnan tuottajajoukko kykenee maksamaan sijoituksille. Osakkeet, velkakirjat, omistuspaperit, kiinityskirjat, lainat (yleiset ja yksityiset) ja kaikki muussa muodossa sijoitettu pääoma muodostaa kansallisrikkauden yleissumman. Yllämainittuun 80,000,000,000 dollariksi arvioituun kokonaissummaan sisältyy, ja täytyy sisältyä, myöskin kansallisvelka, sillä sehän on varmaan pääoman sijoitusta ja niinollen tulopuoleen luettava, samoin kuin mikä hyvänsä muukin kapitalistinen liikeyritys. Nämä kapitalistiset sijoitukset ovat rikkautta ainoastaan omistajiensa, kapitalistien, silmillä katsottuna. Heidän omaisuuksiensa arvo lasketaan ainoastaan sen perusteella mitä he saavat niistä tuloja rikkauksien luojain tuottavasta työstä. Viimeksimainituille merkitsevät kaikki sellaiset sijoitukset velkaa, josta heidän on maksettava lakkaamatta veroa voittona muodossa tai toisessa. Sijoitettua pääomaa ei voida koskaan maksaa takasin siitä itsestään selvästä syystä, että se joka sen aiheutti (välttämättömyys myydä velaksi kaikki työläisiltä riistetyt tuotteet, koska ei koskaan ole ollut eikä koskaan tule olemaan mitään jolla alkuperäinen summa maksettaisi) estää sen maksamisen. Kansallisvelka olisi maksettava yksityisille kapitalisteille, ja vaikkapa se maksettaisikin, olisi se **jälleen niiden kapitalistien käsissä** jotka sen lainasivat, valmiina käytettäväksi uusiin kapitalistisiin sijoituksiin ja liikkeisiin. Se velkojen kokonaissumma, joka on tuottajien harteilla, ja josta niiden on pakko maksaa veroa muodossa tai toisessa, ei siten yhtään vähenisi. Se on ikuinen velka tuottajaluokkaa vastaan. Kapitalistiselta katsantokannalta se on varallisuutta; tuottajien katsantokannalta se pysyy ikuisesti velkana. Se on tapaus jossa musta on valkea ja valkea musta; se on epätodenmukaiselta näyttävä todellisuus.

* * *

Muuan vancouverilainen päivälehti ihmettelee tavallisella toimitusmaisella syvällisyydellä sitä hämmästyttävää seikkaa, että "Yhdysvaltain varallisuus on viimeisten kolmen vuoden kuluessa lisääntynyt sotavoittojen vaikutuksesta niin paljon, että se kestää mitä hyvänsä rasituksia sota mahdollisesti sille tuottaneekin." Se on todellakin hämmästyttävä seikka; se tahtoo sanoa, se olisi, jos se olisi totta, mutta sen pilallisuus on siinä, että se ei ole totta. Eräät Yhdysvaltain kapitalistiryhmät ovat kasanneet rutosti rikkauksia sen jälkeen kuin nykyinen kunniakas käsikähmä alkoi. Mutta siinä onkin kaikki. Ne kylläkin ovat kasanneet kauniin määrän sitoumuksia tulevaisuuden maksettavaksi, mutta tämä tulevaisuus on jo aikoja sitte kuormitettu samanlaisilla sitoumuksilla siihen määrään että on enemmän kuin kyseenalaista, vastaavatko nykyisin ulkonaolevat sitoumukset edes puolta alkuperäisestä arvostaan. Päättäen nykyisin vallitsevista kaikkien tarpeitten korkeista hinnoista — joka ei itse asiassa osota muuta kuin rahan arvon laskemista — ja niiden edelleen nousemisesta kaikista rajahinnotteluista huolimatta, näyttää siltä kuin sellaista sotavarallisuuden kasaantumista seuraisi vuoden tai parin kuluessa samanlainen tilanne raha-arvojen mailmassa, kuin vallitsi etelän liittokunnassa vuonna 1865, jolloin se teki konkurssin. Kansakunnan rikastumismahdollisuus velkaantumisen kautta tulisi silloin mitä vakuuttavimmin todistetuksi, samoin kuin orjien nylkemisen ja niiden nahkojen kaupittelun mahdollisuus luotettavaksi ja järjelliseksi nurkkakiveksi sivistyskudoksen rakennukselle; ja myöskin minkäänlaisen eläinyhteisön, ihmisten tai muunlaisten, säilymismahdollisuus pitempää aikaa sellaisen tilanteen vallitessa, jossa rikkauden tuottajia orjuuttavat ja riistävät omat kaltaisensa.

* * *

Yllämainittu lehti lainaa erään tilastotietelijän lausunnon jossa selitetään Yhdysvaltain kansallisrikkauden olevan 2280 dollaria jokaista asukasta kohden, siten tehden siitä mailman rikkaimman maan. Se tarkottaa, jos se tarkottaa mitään, että sen maan rikkauksien tuottajat kykenevät maksamaan veroa niin suurelle summaile; toisin sanoen, ne ovat sen summan velkaa Amerikan kapitalisteille. Se on sen maan työläisten arvo omistajilleen, sillä jos he kerran ovat kukin kohdaltaan 2280 dollaria velkaa kapitalisteille, niin omistavat viimemainitut heidät sieluineen, sorkkineen. Ja siinä on riittävä todistus jo edelläantamaamme lausuntoon, että velkaa ei voida koskaan maksaa; 2280 dollaria jokaista miestä, naista ja lasta kohden. Onko ketään niin yksinkertaista joka kuvittelisi että sellainen summa voidaan joskus maksaa? Miten hyvänsä me koettanemmekaan selittää sitä, on tosiasia sittekin, että kaikki puheet varallisuudesta ovat paljasta pötyä. Varallisuuteen ei voi sisältyä mitään muuta kuin mailman työväenluokan päivittäinen tuottamiskyky, ja sen tulokset käyttää vallitseva luokka sitä mukaa kuin työläiset tuottavat. Kaikki ravintoaineet, vaatetustarpeet, suojusvälineet ja muut kulutetaan samassa järjestyksessä kuin tuotetaankin. Mitään ei panna varastoihin, mitään ei koota, lukuunottamatta arvopapereita, numeroita ja muita osotuksia siitä rikkaudesta jonka työläiset ovat tuottaneet ja joka otetaan heiltä ilman vastinetta tai korvausta. Sitä ei voida maksaa sillä ei ole olemassa mitään millä se maksettaisi. Koko oletettu rahallinen edustus on vain petosta ja huijausta. Se on selvää ja väärentämätöntä petkutusta, siten suunniteltu ja laitettu että suurin osa sen mukana toimivistakin siihen eksyy. Nyt se on nopeasti luhistumassa ja siten paljastamassa petollisen luonteensa niille jotka haluavat sen nähdä. Oman kehityksensä yhteydessä kapitalismi riisuu itsestään kaiken petollisuutensa ja paljastaa itsensä kaikessa alastomuudessaan, osottautuen kömpelöimpänä ja läpinäkyvimpänä verukkeena, mitä raakalaismainen valtaluokka on koskaan eläimelliseillä kavaluudellaan keksinyt, peittääkseen ihmisorjuutuksen inhottavan rikoksen sen omilta uhreilta. Ellei orja olisi niin helposti petettävä, olisi hän nähnyt koko järjestelmän läpitse jo aikoja sitten. Se, tai hän, miten vain halutaan sanoa, on ollut tarpeellinen valtijoille ja ryöväreille viimeiset kymmenentuhatta vuotta. Nyt on heidän pelinsä loppumaisillaan, mutta orjat eivät ole suinkaan siihen syylliset. Jos sellainen peli olisi mahdollista vielä seuraavat kymmentuhatta vuotta, täyttäisivät orjat edelleenkin osansa. Ainakin näyttää siltä.—B. C. Fed.

MAILMANKATSOMUKSIA

MERKILLISIÄ PARANNUSKEINOJA

Jos sota on aiheuttanut uusia tauteja, niin onpa se myös johtanut uusiin parannuskeinoihinkin. Portailta putoaminen esim. on äskettäin parantanut miehen räjähdyshalvauksesta. Tuosta halvauksesta sotilaat ovatkin parantuneet ihmeellisemmällä tavalla kuin mistään muusta sairaudesta. Musiikki on parantanut monta, Kiihtymys kortinpeluussa on saattanut mykkänä olleen puhumaan. Eräs canadalainen sai menetetyn puhelahjansa takaisin ihastuksesta erään esiintyjän temppuihin. Hän nauroi katketakseen ja yht'äkkiä huomasi sanovansa vierustoverilleen: "Eikös se ole poikaa?"

Kahdesta miehestä, joiden luultiin kadottaneen pyhekykynsä ijäksi päiväksi, toinen parani säikähdyksellä, kun hänet valokuvattiin välähdysvalolla, ja toinen, kun häneltä — turruttamatta — vedettiin hammas suusta.

Paha omatuntokin on tässä ollut parannuskeinona (niinkuin sitä joskus käytetään nikotukseenkin). Eräs puhumattomaksi säikähtänyt sotamies käytti sairaalassa maatessaan lyijykynää ja paperia ilmaistakseen tarpeensa. Kerran häneltä oli kynä kadonnut, ja hän päätti "lainata" naapurinsa vuoteen kohdalla olevalta hyllyltä hänen kynänsä. Naapuri nukkui, mutta heräsi juuri kun hän oli ottamassa kynää. "O— olen pahoillani", hän höpisi hämmennyksissään, "minä vain meinasin —". Parannut!

Eräässä kuvateatterissa Liverpoolissa parani yht'äkkiä muuan aseettomaan väkeen kuuluva korpraali, joka Flanderissa oli menettänyt kuulonsa ja puhelahjansa. Hän katseli huvikappaletta, jossa esiintyi "Billy Ritchie" ja tämän kujeet naurattivat häntä sanomattomasti. Hän tunsi polttoa kurkussaan ja omituista pakotusta korvissaan. Samassa hän kuuli huutoa ja ihmeekseen tunsi sen omaksi äänekseen. Tarttuen erään toverinsa käsivarteen hän sanoi: "Lähdetään pois; olen saanut ääneni takaisin".

Säikähti saksalaista.

Muuan skottilaiseen "Mustaan vartioon" kuuluva mies, George Ferguson nimeltään, sai erittäin eloisalla tavalla puhekykynsä, oltuaan mykkänä kolme kuukautta. Maatessaan sairaalassa Lontoossa hän uneksi olevansa uudelleen siinä tappelussa, jossa hän oli puhekykynsä räjähdyshalvauksen takia menettänyt. Hän näki kaikki tappelun vaiheet uudestaan, kuinka muun ohessa häntä paljoa isompi saksalainen oli lävistämäisillään hänet pistimellään. Unen aiheuttama kiihotus sai hänet hypähtämään pystyyn vuoteellaan ja ääneen huutamaan. Siloin hän tiesi saaneensa puhelahjansa taas ja tietysti oli kovasti iloissaan. Eräälle sanomalehtimiehelle, joka sittemmin kävi Fergusonin luona hänen kodissaan, tuo nuori soturi kertoi: "En oliut sitä uskoa! Luulin vain olevani taas tuossa entisessä paikassa; koko juttu oli yhtä selvää kuin todellinen tappelu. Hoitajattaret ja muut olivat yhtä ihmeissään kuin itsekin olin, kun kuulivat minun huutavan."

Suudelma paransi.

Etelä-Staffordshiren rykmentin sotilas William Davis otti osaa lokakuulla 1915 olleeseen Loosin taisteluun ja siinä räjähdyshalvauksen vuoksi menetti sekä kuulonsa että puhekykynsä. Nyt joitakin kuukausia takaperin hän tuli entiselleen erittäin miellyttävällä tavalla. Useitten toveriensa seurassa hän oli eräässä Lincolnin hotellissa, kun muuan nuori nainen, joka tiesi kuinka miehelle oli käynyt, ja joka oli kuullut mieluisan yllätyksen aikaansaamista ihmeellisistä parantumisista, viittasi häntä luokseen ja pyysi yhtä shillinkiä suukkosesta. Sotamies näytti hämärästi ymmärtävän hänen pyyntönsä ja alkoi kaivella taskujaan, kun nainen huudahti: "Mitäpä tuosta shillingistä; antakaa minulle suudelma, niin voitte jälleen puhua!" samalla hän suudella moiskautti miestä poskelle, että ympärilläolevat remahtivat nauramaan Davis nauroi mukana, ja kaikkien hämmästykseksi sanoi eräälle tovereistaan: "Iltaa, korpraali, mitenkäs jaksat?" Nykyään Davis puhuu tyydyttävän hyvin, ja on toivoa, että hän paranee täydelleen.

* * *

ALKAVATKO SILMÄT AUETA.

Toledossa, Ohiossa, tuonnottain pidetyn nimitysvaalin johdosta lausuu kenraali Isaac R. Sherwood, sisällissodan aikuinen sotavanhus ja vapaamielinen demokraatti, että tämän vaalin tuloksia on katsottava merkiksi yleisen mielipiteen kääntymisestä hallituksen sortotoimia vastaan.

"Vasta hyväksytyn kunnallisasetuksen mukaan," hän sanoo, "on nimitysvaalissa ratkaistava, ketä ehdokkaita pääsee listalle, sillä ainoastaan kolme saa olla ehdolla kuhunkin toimeen. Toledossa on äänestäjiä kaikkiaan noin 22,000. Virallisten tietojen mukaan Edward T. Usher, työväen keskusneuvoston puheenjohtaja — neuvoston, joka edustaa 91 uniota ja niiden 10,000 jäsentä — työväenlehden Union Leaderin toimittaja ja Samuel Gompersin kannattaja nykyisessä sodassa, sai koko kaupungista yhteensä 524 ääntä. Sosialistien ehdokas Hayworth sai 2,259 ääntä ja pääsi yhdeksi kolmesta ehdokkaasta.

"Sosialistit pääsivät voitolle 8:ssa kaupunkimme 16:sta piiristä. Seitsemässä piirissä he saivat 10,504 ääntä, ja kahdeksassa piirissä 11,054 eli enemmän kuin puolet kaupungin koko äänimäärästä. Tämä on tunnustettava merkillisimmäksi nimitysvaaliksi mitä Toledossa koskaan on ollut. Viime syksynä kun sosialisteilla oli ehdokas kongressiin, he saivat ainoastaan 2,628 ääntä koko kongressipiiristä. Nykyinen vaalitulos on sitäkin hämmästyttävämpi, kun sosialistit eivät nähtävästi panneet toimeen minkäänlaista vaalitaistelua. Yhtä kokousta he yrittivät pitää Memorialhaalissa, mutta viranomaiset ajoivat heidät ulos. Sitte he aikoivat pitää kokousta ulkona kadulla, ja sen kokouksen sotaväki hajotti, joten heiltä jäi koko vaalitaistelu sikseen." — Co-operative News.

* * *

SKANDINAAVIAN TYÖNTEETTÄJÄT

ovat perustaneet liiton, johon kaikki Ruotsin, Norjan ja Tanskan työnteettäjäyhdistykset kuuluvat ja jonka tarkotuksena on turvata toisiaan lakkojen aikana. Jos esim. Tanskassa puhkeaa lakko, ovat Ruotsin ja Norjan työnantajayhdistykset velvolliset avustamaan Tanskan työnantajayhdistystä ja päinvastoin. Avustusta maksetaan kuitenkin vasta sitte, kun lakossa oleva työväenjärjestö saa avustusta molemmista toisista maista ja aivan samoilla perusteilla kuin millä työväenjärjestötkin toisiaan avustavat. Elleivät työläiset ole avustustoimiin toisissa maissa ryhtyneet, ei työnteettäjillekään avustusta makseta

Tämä sopimus on tavallaan mielenkiintoinen, se kun osottaa, että huolimatta kaikista erimielisyyksistä mitä kunkin maan porvareilla saattaa olla omassa keskuudessaan, vieläpä mitä eri maitten porvareilla voi olla toistensa kanssa, ovat työnteettäjät kaikissa kolmessa maassa yhtä poikaa työväenjärjestöjä vastaan.

* * *

Todistuskappaleita.

Syyttäen miestään rääkkäyksestä, jätti eräs "misis" poliisituomarille kourallisen hiuksia, jotka hän väitti miehensä kiskoneen hänen päästään.

Tarkasteltuaan hiustukkoa sanoi tuomari: "Mitä te puhutte? Tässä on ainoastaan muutama suortuva naisen hiuksia; muuten koko tukko näyttää olevan miehenne partakarvoja."

"Niin onkin — sen partakarvoja ne kyllä ovat", myönsi muija. "Minä panin ne varmuudeksi mukaan, ettei se voi tekeytyä tietämättömäksi koko asiasta, sellainen valehtelija heittiö kuin se on — voisi vannoa mitä tahansa."

* * *

ERO ELÄKOILLA.

Eräs Linn-kauntin mies joutui maksamaan 200 dollaria sakkoa hirven taposta omalta maaltaan. Lakkolaisia ammutaan vuosittain kymmeniä ja neekereitä hirtetään satoja, eikä koira perään hauku. Ja tämä maa käy mukamas järjestetyn ihmis-yhteiskunnan nimellä!

* * *

"RIIHTÄ TAPPAVAN HÄRJÄN SUUTA SINUN EI PIDÄ SITOMAN."

Ylimääräisiä sotavoittoja koskevan tuloverolain monimutkaisia säädöksiä tarkasteellessa on sieltä tuontuostakin löydetty aivan arvaamattomia salatarkotuksia. Niinpä on tullut ilmi, että kaikista ensimäinen poikkeusmääräys mitä asetuksessa on, vapauttaa senaattorit ja edustajahuoneen jäsenet maksamasta ylimääräistä 8 prosentin veroa siitä osasta heidän palkkaansa mikä nousee yli 6,000 dollarin; senaattorien ja edustajahuoneen jäsenten palkka on, näet, 7,000 dollaria vuodessa. Kovasti siis ovat herrat isänmaallisia.

* * *

Hautakirjotus.

Eräs leski panetti miesvainajansa hautakiveen näin kuuluvan kirjotuksen:

"Lepää rauhassa, rakkaani, kunnes tapaamme."

* * *

Tuli ilmi.

Talon rouva (palvelustytölle): "Tänään meidän nuori herra tulee kotiin yliopistosta. Pidä itsesi hänestä niin loitolla kuin suinkin, Mari!"

Mari: "Vai on se tullut isäänsä?"

HAUTAAKO SE TOV. ALLIN KAIVAA?

koska hän ottaa puhuakseen Toverin hautajaisista juuri silloin kun toiset koettavat saada sille taatumman elämän. Tavalliselle kuolevaiselle käsittämätön on tov. Allinin seuraava lause "Jos Toveria on vierottu joltakin taholta sen suomalaisena ollessa, niin nyt se vieraantuu väkistenkin sellaisilta lukijoilta, jotka ovat sitä tilanneet ja levittäneet äänenkannattajanaan." Miltä taholta on Toveria vierottu sen suomalaisena ollessa? Jaa sitä on vierottu siltä tietämättömältä taholta, jolta kaikkia työväenlehtiä vierotaan; jotka mieluummin kannattavat ja lukevat valheellisia porvarilehtiä kuin työväenlehtiä, jotka puhuvat asiat suoraan ja rehellisesti. Se on se taho johon kaikista ponnistuksista huolimatta ei vielä ole saatu juurtumaan sitä vaatimatonta käsitystä, että heidän velvollisuutensa työväenluokan jäseninä olisi tilata ja lukea oman luokkansa sanomalehtiä ja ja sitä että kuinka välttämätön työväenlehti heille on. Jos Toveria on vierottu siksi, että se on vain sosialistinen lehti eikä mikään jonninjoutava rakkausromaanien ja kaikenlaisen muun humbuukin lukijoitten äänitorvi, niin sitä ei tosiaankaan voida auttaa niin kauan kuin Toveria sosialistit ja sosialistiosastot kontrolleeraavat.

Nyt sitten alkavat Toveria vieromaan nekin jotka ovat sitä tilanneet ja levittäneet äänenkannattajanaan. Ohhoh! Olisihan siinä ollut kahdestikin sanoa ja nätisti puhuen koko viikoksi. Sellaiset toverit, jotka ovat Toveria tilanneet, lukeneet ja vielä levittäneetkin eivät suinkaan ole niin pikkumaisia, että jättäisivät kaiken tuon nyt tekemättä vain siksi etta Toverissa on puoliksi englanninkieltä. Elhän toki. On kai Toveri kymmenen vuoden aikana sen verran saanut aikaan, että sen tilaajat tietänevät niin paljon että Toveri ja kaikki työväenlehdet vaativat määrätyn kannattajajoukon pysyäkseen pystyssä ja sen, että sosialistista valistustyötä on tehtävä muillakin kielillä kuin suomeksi, jos se on suinkin mahdollista. Toverissa on vielä suomalaista tekstiä ihan riittämään asti vaikka toinen puoli onkin englanninkieltä. Ja jos sillä toimenpiteella saadaan Toverille toiskielisiä tilaajia ja samalla lehti taloudellisesti varmemmalle pohjalle, niin ei mikään ole sen parempi, varsinkaan tällaisena aikana. Sitten toiskielisistä tovereista voi löytyä Toverille avustajia, joita ei suinkaan ole tähän asti ollut kovin pitkää liutaa. Koko jutun tärkein puoli lienee siinä, että Toveri englanninkielisyytensä vuoksi kasvaa yhä tiukemmasti kiinni astoriaseen maaperään, mutta se onkin vallan hyvä asia; se vain edellyttää sitä, että yhä harvemmin Toverille voidaan pitää kaikenlaisia hautajaispuheita.

"Losin" osastossa ei ole vielä mitään sanottu puoleen eikä toiseen Toverin kaksikielisyydestä, mutta pitää kai siitä sanoa osastonkin mielipiteensä Olen joiltakin Tovereilta kysynyt, "mitä tykkäät Toverista nykyisessä asussaan?", niin on vastattu: "fain". Siis tykkäävät! A. P.

Järjestömme asioita

TOVERITAR SANNA KANNASTO PUHUU WYOMINGISSA JA COLORADOSSA

seuraavasti:

Reliance, Wyo., lokak. 31 ja sitä seuraavina päivinä.

Superior, Wyo., marrask. 6 ja sitä seuraavina päivinä.

Hanna, Wyo., marrask. 13 ja sitä seuraavina päivinä.

Leadville, Colo., marrask. 22 ja sitä seuraavina päivinä.

Telluride, Colo., marrask. 29 ja sitä seuraavina päivinä.

Carneyville, Wyo., jouluk. 6—12 p.

WASHINGTONIN VALTIOJÄRJEST. PUHUJA TOV. LEO LEINO PUHUU

Ilwacossa, torstaina, marrask. 1 ja 2 p:nä.

Raymondissa, lauantaina ja sunnuntaina, 3 ja 4 p.

Winlockissa, tiistaina 6 p:nä.

Independessä ja Lincoln Creek'issä 8 p:nä.

Grays Harboriin saavun perjantaina 9 p:nä.

Aberdeenin ja Hoquiamin toverit, järjestäkää perjantai, lauantai ja sunnuntai, 9—10 ja 11 päivien illat keskenänne.